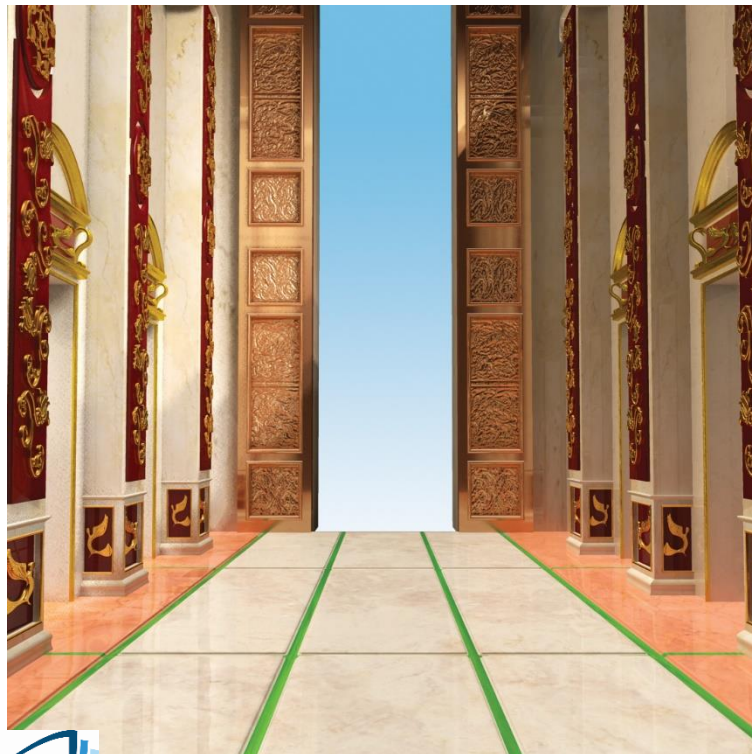

TEHILLIM 24: THE TRUE “MELECH HAKAVOD”

R' Yair Lichtman

NOVEMBER 30, 2022
CONGREGATION KINS

פרשת ויצא תשפ"ג

TEXT OF THE MIZMOR

(1) TEHILLIM 24

(1) A Psalm of David. The earth is Hashem's, and all its contents; the world, and those that dwell in it.

(2) For He has founded it upon the seas and established it upon the rivers.

(3) Who shall ascend into the mountain of Hashem? And who shall stand in His holy place?

(4) He that has clean hands, and a pure heart, who has not taken My name in vain, and has not sworn deceitfully.

(5) He shall receive a blessing from Hashem, and righteousness from the God of his salvation.

(6) Such is the generation of those that seek after Him, that seek Your face, even Jacob. Selah.

(7) Lift up your heads, O you gates, and be lifted up, you everlasting doors, that the King of glory may come in.

(8) "Who is the King of glory?" Hashem strong and mighty; Hashem mighty in battle.'

(9) Lift up your heads, O you gates, Yes, lift them up, you everlasting doors, that the King of glory may come in.

(10) "Who then is the King of glory?" Hashem of hosts; He is the King of glory. Selah.

(א) לְדוֹד מִזְמוֹר לַיְיָ הָאֲרֶץ
וּמְלוֹאָהּ תִּבְּל וַיִּשְׁבֵּי בָּהּ.

Hashem the Creator (1-2)

(ב) כִּי הוּא עַל יַמִּים יִסְדָּהּ
וְעַל נְהַרֹת יִכּוֹנְנֶהָ.

(ג) מִי יַעֲלֶה בְּהַר יְיָ וַיִּמַּי
יִקוּם בְּמִקְוֹם קִדְשׁוֹ.

(ד) נָקִי כַפַּיִם וּבֵר לֵבָב אֲשֶׁר
לֹא נִשְׂא לִשְׂוֹא נַפְשִׁי [נַפְשׁוֹ]
וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָהּ.

Who is Fit to Encounter Hashem? (3-6)

(ה) יִשְׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ
וַיִּצְדָּקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ.

(ו) זֶה דוֹר דִּרְשׁוּ מִבְּקִשֵׁי
פְּנֵיךָ יַעֲקֹב סֵלָה.

(ז) שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאִשֵׁיכֶם
וְהִנִּישְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיְבוֹא
מֶלֶךְ הַכְּבוֹד.

(ח) מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְיָ
עֲזוֹז וְגִבּוֹר יְיָ גִבּוֹר
מִלְחָמָה.

The King of Glory (7- 10)

(ט) שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאִשֵׁיכֶם
וַיְבוֹא פִתְחֵי עוֹלָם וַיְבוֹא מֶלֶךְ
הַכְּבוֹד.

(י) מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד
יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד
סֵלָה.

BACKGROUND TO THE SHIR SHEL YOM

(2) MASECHET SOFRIM 18:2

לפיכך נהגו העם לומר מזמורים בעונתן (כלומר בעתן) דתנינן תמן שיר שהלויים אומרים בבית המקדש ביום הראשון היו אומרים (שם כד) לה' הארץ ומלואה תבל ויושבי בה כו': בשני היו אומרים (שם מח) גדול ה' ומהולל מאד כו': בשלישי היו אומרים (שם פב) אלהים נצב בעדת אל כו': ברביעי היו אומרים (שם צד) אל נקמות ה' כו': בחמישי היו אומרים (שם פא) הרנינו לאלהים עוזנו כו': בששי היו אומרים (שם צג) ה' מלך גאות לבש כו': בשבת היו אומרים (שם צב) מזמור שיר ליום השבת לעתיד לבא ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים שכל המזכיר פסוק בעונתו מעלה עליו כאילו בונה מזבח חדש ומקריב עליו קרבן:

The people have adopted the custom of saying psalms at their proper times; as we have learned in the Mishnah: 'These were the psalms which the Levites used to recite in the Temple: On Sunday they used to recite, The earth is the Lord's, and the fulness thereof; the world, and they that dwell therein. On Monday, Great is the Lord, and exceedingly to be praised, etc. On Tuesday, God stands in the congregation of God, etc. On Wednesday, O Lord, Thou God to whom vengeance belongs, etc. On Thursday, Sing aloud unto God our strength, etc. On Friday, The Lord reigns; He is clothed in majesty. On the Sabbath, A psalm, a Song. For the sabbath day, [which is the psalm and song also] for the hereafter, for the day which will be wholly a Sabbath and [will bring] rest in life everlasting'. For whoever makes mention of a Biblical verse at its proper time is regarded [by God] as though he had built a new altar and offered a sacrifice upon it.

SHIR SHEL YOM FOR SUNDAY

(3) ROSH HASHANAH 31A

תניא רבי יהודה אומר משום ר"ע בראשון מה היו אומרים {תהלים כ"ד:א'} לה' הארץ ומלואה על שם שקנה והקנה ושליט בעולמו.

It is taught in a baraita that Rabbi Yehuda said in the name of Rabbi Akiva: On the first day of the week, Sunday, what psalm would the Levites recite? The psalm beginning with the phrase: "The earth is the Lord's, and its fullness" (Psalms 24:1), in commemoration of the first day of Creation, because on that day He acquired the world and transferred it to man, and He was the only ruler in His world.

(4) RASHI ROSH HASHANAH 31A

ושליט בעולמו – יחידי שלא נבראו המלאכים עד יום שני.

And ruled in his world – alone, as the angels were only created on the second day.

EXPLAINING THE PARTS

CONNECTING PARTS 1 AND 2

(5) MEIRI TEHILLIM 24:3

ועם היות הכל מעשה הא-ל, הר ה' הוא הקדוש ושמעטים העולים אליו, וכן צריך שיהיה העולה שם "נקי כפים ובר לבב" זכאי במעשה ובמחשבה...

While the whole world is the creation of Hashem, the mountain of Hashem is the holiest [place], to which few can go, and those who ascend must be “clean of hand and pure of heart,” meritorious in action and in thought...

(6) MALBIM TEHILLIM 24:1

(א) לדוד מזמור – קבלו חז"ל שמזמור זה נתקן לאמרו בעת הכנסת הארון לבית קה"ק, יצייר בו נשגבות, שאחרי ראינו שיחד ה' את הארץ הזאת בהשגחתו המופלאה לכוננה וליסדה לארץ נושבת, הסברא נותנת שיש לו אהבה ודבקות בה, וכמ"ש שמיום שברא הקב"ה את עולמו נתאוה שיהיה לו דירה בתחתונים, אולם חטא הדורות הקדמונים גרמו להפסיק הדבוק הזה עד שבאו האבות שהם התחילו לעלות בהר ה' ולהמשיך ההשגחה והשכינה אל הארץ, עד שאח"כ נצטרפו בניהם והגיעו למדרגה שימצא דור שלם שכולם ראויים אל הענין האלהי עד שהתיחדה השכינה לשכון כבוד בתוכו בין כנפי הכרובים

(1) To David, a *Mizmor* – the Rabbis received a tradition that this chapter was established to be recited when the Aron was brought into the Kodesh HaKodashim. We can discern in this [text] lofty ideas. Once we see that Hashem designated this world with His wondrous Providence to establish it into a settled land, it follows logically that He has love and closeness to it. This is like we see in Chazal, that “from the day that Hashem created His world, He desired to have a dwelling in the lower world.” However, the early generations’ sins caused this connection [to Hashem] to be cut off until the Avot, who began to climb the mountain of Hashem and to draw the Providence and the Divine Presence into the world. [This continued] until their children later achieved a level where the whole generation was whole and were all ready for the Divine Aspect, such that the Shechinah was designated to dwell its Glory within it, between the wings of the Keruvim.

(7) NACHUM SARNA, ON THE BOOK OF PSALMS, P. 123

The first stanza of Psalm 24 affirms God’s absolute sovereignty over the earth, an obvious concomitant of His creative acts. Sovereignty confers the power and the authority to impose standards of behavior upon those who reside in His realm. The Israelite conception of deity as an absolute moral Being necessarily implies that God demands of His “tenants” adherence to moral principles. This line of thinking explains the nexus of thought that links the first two stanzas of the psalm.

This means that this generation are all at the level of Yaakov, who was the one who saw the ladder on which they rose to God, and the angels of God descended, and the upper and lower worlds were joined.

WHO IS THE KING OF GLORY?

(11) MEIRI TEHILLIM 24:8

ה' עזוז וגבור ה' גבור מלחמה – ואמר זה הלשון לפי שעד הנה היה הארון יוצא עמהם במלחמה וכפל הענין במלות שונות דרך השיר ואמר "שאו שערים" והשיב "ה' צבאות הוא מלך הכבוד סלה" – ולא הזכיר בו לשון מלחמה שמאחר שנכנס הארון בבית קדשי הקדשים לא יצא עוד למלחמה

The *mizmor* uses this language because until now, the Aron would go out with them to war. Then it repeats the same idea in different words, as is the way of poetry, and says “Gates, raise...” and responds, “Hashem, Lord of Hosts, He is the King of Glory, Selah.” It no longer mentions the language of war, because once the Aron enters the Kodesh HaKodashim, it would no longer go out to war.

THE LORD OF HOSTS

(12) BERACHOT 31B

אמרה חנה לפני הקדוש ברוך הוא: רבוננו של עולם, מכל צבאי צבאות ושבאות בעולמך קשה בעיניך שתתן לי בן אחד?

Hannah said before the Holy One, Blessed be He: Master of the Universe, are You not the Lord of the Hosts, and of all of the hosts and hosts of creations that You created in Your world, is it difficult in Your eyes to grant me one son?